

## **CURRICULUM la unitatea de curs**

### **Sociologia devianței**

**Ciclul I - studii superioare de licență**

**Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale educației**

**Domeniul de formare profesională: 0114 Formarea profesorilor**

**Denumirea programului de studii: 0114.11 Istorie 0114. 15 Educație civică**

**Forma de învățământ: învățământ cu frecvență**

Autor: Gh. NEAGU,  
conf. univ., dr.

Variantă actualizată, discutată și aprobată

la ședința Catedrei de științe socioumane și asistență socială  
proces - verbal nr.1 din 21.09.2021

Șefa Catedrei \_\_\_\_\_ Olga JACOTA-DRAGAN

Confirmată în ședința

Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale

proces verbal nr. 2 din 26.10.2021

Președintele Consiliului FDȘS \_\_\_\_\_ Vitalie RUSU

## I. Informații de identificare a cursului

**Facultatea:** Drept și Științe Sociale

**Catedra:** științe socioumane și asistență socială

**Domeniul general de studiu:** 011 Științe ale educației

**Domeniul de formare profesională la ciclul I:** 0114 Formarea profesorilor

**Programul de studiu:** 0114.11 Istorie 0114.15 Educație civică

**Administrarea unității de curs:** Sociologia devianței

Programul de studiu	Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
				Curs	Sem.	Lab.	L. ind.		
Istorie și educație civică	<b>S2. 07. A.258</b>	4	120	30	30	-	60	Examen combinat	Româna

**Anul de studiu și semestrul în care se studiază:** anul IV, semestrul VII

**Statutul:** unitate de curs opțională

## II. Informații referitoare la cadrul didactic:

Numele, prenumele titularului cursului: **Gheorghe Neagu**

Gradul științific: conf. univ., dr

e-mail: [gheoghe.neagu@usarb.md](mailto:gheoghe.neagu@usarb.md)

### III. Integrarea cursului în programul de studii

Unitatea de curs *Sociologia devianței* își propune drept scop să familiarizeze studenții cu etiologia comportamentelor deviante, inclusiv infracționale, în vederea argumentării proiectelor de prevenție a acestora.

Sociologia devianței este strâns corelată cu următoarele unități de curs prevăzute de Planul de învățământ pentru programul de studiu Istorie și Educație civică: Delincvența juvenilă; Educația civică: abordări științifice contemporane; Corijare comportamentală; Dezvoltare umană și personală; Sănătate și stil de viață ș.a. Abordate sistemic, unitățile de curs menționate vor conduce la formarea competențelor necesare în activitatea de prevenire și combatere a comportamentelor indezirabile în rândul copiilor și adolescenților.

### IV. Competențe prealabile:

- cunoașterea temeinică a sociologiei generale;
- capacitatea de evaluare adecvată a evenimentelor social-politice, economice, ideologice, culturale;
- capacitate de sinteză a activităților publice într-un cadru social concret.

### V. Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

#### Competențe dezvoltate în cadrul cursului

##### a) Competențe profesionale

**CP1.** Operarea cu fundamentele științifice ale istoriei, educației civice și ale științelor educației și utilizarea acestor națiuni în comunicarea profesională;

**CP3.** Identificarea, analiza, aprecierea critică a relațiilor de cauzalitate și interdependență dintre diferite evenimente, procese, fenomene naționale și universale;

**CP6.** Valorificarea informațiilor vizând varii contexte socio-umane și de identitate culturală.

##### b) Competențe transversale

**CT1.** Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii și deontologiei profesionale în cadrul propriei strategii de muncă, în situații specifice;

**CT2.** Desfășurarea eficientă și eficace a activităților de organizare în echipă.

## VI. Finalitățile unității de curs:

- la finele unității de curs se estimează că studentul va fi capabil să conceapă societatea ca un întreg funcțional, în cadrul căruia toate componentele interacționează și se ajustează reciproc;
- va fi capabil să identifice locul și funcțiile sistemului de control social în cadrul sistemului social global, a multiplelor relații de intercondiționare dintre normele sociale și celelalte componente ale vieții sociale;
- va fi capabil să demonstreze importanța sociologiei devianței în contextul racordării sistemului de drept național la cel comunitar;
- va fi capabil să utilizeze metodele și tehnicile de cercetare științifică a conduitei umane;
- va demonstra eficiența modului de învățare prin intermediul unui proiect de cercetare a comportamentului deviant;;
- va demonstra cunoașterea temeinică a condiționării sociale a comportamentului uman prin capacitatea de a realiza analize critice ale raportului dintre normele sociale și acțiunea socială;
- va fi capabil să evalueze managementul instituțiilor care se ocupă cu controlul social, dar și să gestioneze programele de prevenire a comportamentelor deviante.

## VII. Calendarul desfășurării unității de curs

### a) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la curs

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Obiectul de studiu și problematica sociologiei devianței	2
2.	Orientări și interpretări teoretice în sociologia devianței	4
3.	Metodologia sociologiei devianței	2
4	Sociologia corupției	4
5	Violența (intra) familială – formă a comportamentului deviant	4
6	Criminalitatea – cea mai periculoasă formă a comportamentului deviant	4
7	Narcomania, beția și alcoolismul – forme ale comportamentului deviant	4
8	Sinuciderea ca formă de autoagresiune	2
9	Controlul social asupra comportamentului deviant și mijlocele de realizare a acestuia	4
	<b>Total</b>	<b>30</b>

## b) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminar

<b>Nr.</b>	<b>Tema</b>	<b>Nr. de ore</b>
1	Orientarea deterministă în sociologia devianței	2
2	Orientarea fenomenologică în sociologia devianței	2
3.	Metodologia sociologiei devianței. Proiectul investigației sociologice	4
4	Violența asupra femeii în familie	4
5	Violența asupra copiilor în familie	2
6	Devianța școlară	4
7	Cyberspațiul și devianța	4
8	Narcomania, beția și alcoolismul – forme ale devianței	4
9	Sinuciderea ca formă de autoagresiune	2
10	Prevenirea comportamentului deviant	2
	<b>Total</b>	<b>30</b>

## VIII. Conținuturi

### **Cursul nr.1. Obiectul de studiu și problematica sociologiei devianței**

1. Definiția, obiectul și problematica sociologiei devianței.
2. Sociologia devianței și criminologie.
3. Funcțiile sociologiei devianței.
4. Devianța în context normativ.
5. Devianța în context fenomenologic.
6. Criteriile principale de definire a devianței.
7. Clasificarea devianței..
8. Relativitatea criteriilor de definire, evaluare și clasificare a devianței

### **Cursul nr.2. Orientări și interpretări teoretice în sociologia devianței**

1. Tipologia teoriilor asupra devianței: teorii criticiste, teorii pozitivistice, de orientare bio-antropologică, de orientare psihologică.
2. Teorii normative: structurale (E.Durkheim, R.K.Merton) și procesuale (H.Becker).
3. Teorii relativiste: structurale(R.Quinney) și procesuale (E.Lemert).
4. Teorii ideologice (T.Parsons).

### 5. Devianța din perspectiva modelului anomiei

Anomia- noțiunea fundamentală a sociologiei devianței. Concepția lui E.Durkheim despre anomie ca fenomen de dezorganizare normativă. Relația dintre anomie și devianță. Tipurile de acomodare sau adaptare a individului la realitatea socială elaborate de către R.K. Merton:conformitate, inovație, ritualism, răzvrătire.

### 6. Paradigme explicative ale devianței

Clasificarea paradigmatelor. Paradigma funcționalistă. Paradigma conflictului social. Paradigma interacționalismului simbolic. Orientări fenomenologice.

## **Cursul nr.3. Metodologia sociologiei devianței**

1. Regulile principale ce urmează a fi respectate în cercetările empirice ale devianței
2. Utilizarea observației în cercetările empirice ale comportamentului deviant
3. Analiza documentelor –tehnică inedită în cercetarea conduitei umane
4. Ancheta prin intermediul interviului și chestionarului în sociologia devianței
5. Experimentul în investigațiile empirice ale devianței
6. Pași în aplicarea metodelor de cercetare
7. Valorificarea rezultatelor cercetărilor sociologice empirice.

## **Cursul nr.4 Sociologia corupției**

1. Gradul de cercetare a problemei în literatura de specialitate
2. Corupția – condiții structurale și definiții normative
3. Abordarea sociologică a fenomenului corupției
4. Amploarea și dimensiunile corupției în societatea moldovenească
5. Cauze și condiții favorizante ale corupției
6. Forme de manifestare și costuri ale corupției în sistemul educațional din Republica Moldova
7. Prevenirea și combaterea corupției.

## **Cursul nr. 5. Violența (intra) familială – formă a comportamentului deviant**

1. Caracteristici și forme principale ale violenței (intra)familiale
2. Violența contra copiilor – o componentă principală a violenței exercitate în cadrul familiei
3. Violența conjugală și efectele ei asupra femeilor victime
4. Maltratarea vârstnicilor de către copii și susținătorii lor legali
5. Preocupări actuale în domeniul prevenirii și combaterii violenței (intra)familiale. Cadrul juridic

național de protecție împotriva violenței.

**Cursul nr.6. Criminalitatea – cea mai periculoasă formă a comportamentului deviant.**

1. Delicventă (criminalitate). Accepțiuni și sensuri
2. Criterii sociologice de definire și evaluare a criminalității
3. Abordarea normativă și psihosociologică a vinovăției și răspunderii delicventului
4. Politici sociale și penale de prevenire și tratament a criminalității
5. Protecția și autoprotecția populației față de criminalitate

**Cursul nr.7 Narcomania, beția și alcoolismul – forme ale comportamentului deviant**

1. Fenomenul narcomaniei toxicomaniei din perspectivă sociologică
2. Noțiunile de beție, alcoolism, consum de alcool
3. Teorii sociologice cu privire la fenomenul beției
4. Tipurile consumului de alcool
5. Funcțiile sociale ale alcoolului și stupefiantelor
6. Consecințele sociale ale alcoolismului și narcomaniei
7. Alcoolism, narcomanie, criminalitate
8. Profilactica alcoolismului, narcomaniei și toxicomaniei.

**Cursul nr.8. Sinuciderea ca formă de autoagresiune**

1. Suicidul – fenomen social relativ de masă
2. Natura socială a suicidului
3. Tendințe universale și naționale ale comportamentului suicidar
4. Cauze și motive ale suicidului
5. Principale teorii vizînd cauzele suicidului. Suicidul – manifestare a inadaptării socio-psihologice a individului în condițiile conflictului microsocial
6. Suicidul în sistemul indicatorilor insecurității sociale
7. Prevenirea suicidului.

**Cursul nr. 9. Controlul social asupra comportamentului deviant și mijlocele de realizare a acestuia**

1. Dimensiuni și sensuri ale controlului social
2. Tipuri, forme și modalități de control social
3. Controlul social în societățile deschise și închise

4. Rolul dreptului în sistemul mecanismelor de control social

5. Particularitățile controlului social în societatea moldovenească.

## IX. Activități de lucru individual:

### a. Însărcinări didactice

Nr.	Însărcinări didactice	Nr. de ore
1	<p><b>Cursul: Obiectul de studiu și problematica sociologiei devianței</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- să sesizeze specificitatea sociologiei;</li><li>- să definească obiectul de studiu și problematica sociologiei generale și sociologiei de ramură;</li><li>- să definească obiectul de studiu al sociologiei devianței;</li><li>- să identifice problema centrală a deviantologiei –relația dintre acțiunea umană și ordinea normativă;</li><li>- să identifice unghiul de vedere specific al sociologiei devianței;</li></ul> <p>să identifice domeniile de cercetare ale sociologiei devianței</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- să delimiteze dimensiunile sociologiei devianței de criminologie;</li><li>- să determine locul și rolul Sociologiei devianței în sistemul științelor;</li><li>- să descrie funcțiile sociologiei devianței;</li><li>- să sesizeze principalele probleme sociale care pot fi soluționate și cu aportul investigațiilor empirice din domeniul sociologiei devianței;</li><li>- să determine locul sociologiei devianței în formarea juridică profesională continuă;</li><li>- estimeze importanța normativității în funcționarea societății din perspectiva categoriilor de norme;</li><li>- să caracterizeze devianța în context fenomenologic;</li><li>- să identifice criteriile principale de definire a devianței;</li><li>- să clasifice devianța în funcție de criterii diverse;</li><li>- să sesizeze caracterul relativ al criteriilor de definire și evaluare a devianței.</li><li>- să sesizeze caracterul relativ, echivoc al noțiunii de devianță;</li></ul>	6



	<ul style="list-style-type: none"> <li>- să estineze cele două sensuri ale noțiunii de devianță;</li> <li>- să sesizeze raportul dintre „devianța socială pozitivă” și afirmarea unor noi tendințe de organizare socială</li> </ul>	
2	<p><b>Cursul: Orietări și interpretări teoretice în sociologia devianței</b></p> <p>să aplice modelul de analiză sus menționat asupra realității din Republica Moldova;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să caracterizeze dimensiunile teoriei anomiei sociale și să argumenteze importanța euristică a acestui concept pentru investigațiile empirice ce țin de sociologia devianței</li> <li>- să identifice principalele manifestări ale anomiei sociale din societatea moldovenească;</li> <li>- să demonstreze importanța euristică a concepției „dezorganizării sociale” pentru realitatea din Republica Moldova;</li> <li>- să sesizeze paradigma lui R. Merton din perspectiva celor 5 moduri de conflict dintre scopuri și mijloace;</li> <li>- să estimeze realitatea din țara noastră din perspectiva modelului mertonian;</li> <li>- să caracterizeze reformulările și reevaluările critice ale modelului lui R. Merton realizate de către T. Parsons, A. Cohen, M. Ltmtrt;</li> <li>- să evalueze critic cercetările empirice cu privire la relația dintre anomie și devianță realizate de către Charles R. Snyder, D. Meier și a. ;</li> <li>- să sesizeze conținutul modelului teoretic al marginalității și să analizeze trăsăturile distincte ale acestuia prin prisma realității din țara noastră.</li> <li>- să sesize argumente înaintate împotriva noțiunii de problemă socială și estimarea acestora;</li> <li>- să caracterizeze teoriile antropologice, psihologice ale devianței;</li> <li>- să identifice cele mai încheigate variante a funcționalismului (T. Parsons);</li> <li>- să estimeze codificarea funcționalismului de către R. Merton (paradigma analizei funcționale);</li> </ul>	8

	<ul style="list-style-type: none"> <li>-să caracterizeze funcțiile și disfuncțiile sociale ale devianței în conformitate cu viziunea lui A. Cohen;</li> <li>-să estimeze paradigma conflictului social din perspectiva polarizării societății moldovenești;</li> <li>-să identifice curentele cu caracter fenomenologic în explicarea devianței;</li> <li>-să clasifice teoriile sociologice în funcție de următoarele două nivele explicative: a) nivelul macrosocial;b) nivelul microsocal;</li> <li>-să estimeze devianța din perspectiva socializării;</li> <li>-să identifice relația dintre socializare, conformitate și devianță;</li> <li>-să caracterizeze devianța din perspectiva anumitor subculturi, care se transmit de la o generație la alta</li> </ul>	
3	<p style="text-align: center;"><b>Cursul: Metodologia sociologiei devianței</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-să cunoască regulile fundamentale care trebuie respectate în procesul efectuării cercetărilor sociologice empirice;</li> <li>- să identifice particularitățile aplicării regulilor metodologice în sociologia devianței;</li> <li>- să definească noțiunile de metodă, tehnică de cercetare, instrumente de investigare, procedee de cercetare, metodologie;</li> <li>- să identifice etapele investigațiilor sociologico-juridice;</li> <li>- să definească noțiunile de observație științifică, anchetă sociologică, sondaj de opinie, analiza de conținut, experiment legislativ , scalare;</li> <li>- să elaboreze ipoteze de lucru în vederea promovării investigațiilor empirice pe anumite teme;</li> <li>- să operaționalizeze conceptele în vederea efectuării investigațiilor empirice;</li> <li>- să elaboreze de sine stătător tehnici de cercetare și instrumente de lucru pentru anumite teme: ghid de observație, chestionar, ghid de interviu, proiectul unui experiment legislativ, să realizeze analiza de conținut a unui document</li> </ul>	8

	<p>social;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să elaboreze concepția unui proiect de investigație sociologică în domeniu;</li> <li>- să identifice tema proiectului investigației sociologice care urmează să fie prezentată la evaluarea finală și să elaboreze calendarul elaborării însărcinării didactice în cauză pînă la sfîrșitul semestrului.</li> </ul>	
4	<p><b>Cursul: Sociologia corupției</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să definească noțiunea de corupție în baza documentelor ONU, Consiliului Europei;</li> <li>- să definească noțiunea de corupție în conformitate cu legislația Republicii Moldova;</li> <li>- să identifice principalele caracteristici ale corupției;</li> <li>- să elucideze dimensiunile sociologice ale abordării corupției;</li> <li>- să identifice tipurile de corupție; să estimeze particularitățile tipurilor de corupție;</li> <li>- să identifice corelația dintre corupție și diverse variabile ;</li> <li>- să interpreteze Indicii Perceperii corupției al Transparency Internațional pentru Republica Moldova începând cu anul 2000;</li> <li>- să identifice cele mai corupte domenii ale societății moldovenești;</li> <li>- să compare Indicele perceperii corupției în Republica Moldova și în alte țări;</li> <li>- să determine formele de manifestare ale corupției în sistemul educațional;</li> <li>- să determine influența negativă a corupției asupra procesului de formare profesională;</li> <li>- să determine nivelul corupției în organele de drept;</li> <li>- să cunoască direcțiile principale de combatere a corupției;</li> <li>- să estimeze rolul societății civile în prevenire corupției;</li> <li>- să propună măsuri argumentate vizând diminuarea fenomenului de corupției;</li> <li>- să identifice metodele și tehnicile adecvate de cercetare a fenomenelor de corupție.</li> </ul>	6
5	<p><b>Cursul: Violența (intra) familială – formă a comportamentului deviant</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să definească noțiunea de violență (intra)familială;</li> </ul>	6

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- să identifice formele violenței (intra)familiale;</li> <li>- să caracterizeze violența împotriva femeilor;</li> <li>- să determine amploarea și principalele cauze ale violenței contra copilului;</li> <li>- să sesizeze definițiile și evaluările maltratării minorilor;</li> <li>- să determine ponderea violenței împotriva copiilor în Republica Moldova și în mun. Bălți;</li> <li>- să identifice infanticidul ca formă de violență extremă contra copilului;</li> <li>- să determine ponderea comportamentului nominalizat în țara noastră;</li> <li>- să caracterizeze incestul ca agresiune împotriva minorilor;</li> <li>- să caracterizeze evoluția modelelor de protecție ale minorilor împotriva actelor de violență și maltratare;</li> <li>- să elaboreze programe de protecție a minorilor împotriva actelor de violență și maltratare axate pe realitatea din mun. Bălți;</li> <li>- să caracterizeze sinuciderea ca formă de autoagresiune;</li> <li>- să determine, în baza studiilor sociologice empirice, eficiența normelor de drept cu privire la prevenirea și combaterea violenței (intra) familiale;</li> <li>- să culeagă și să tipizeze informația cu privire la dosarele privind violența (intra) familială din prima instanță;</li> <li>- să elaboreze, în funcție de specificul locului de muncă, proiecte de prevenire a violenței (intra) familiale.</li> </ul>	
6	<p><b>Cursul: Criminalitatea – cea mai periculoasă formă a comportamentului deviant.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să definească noțiunea de delincvență;</li> <li>- să identifice caracterul multidimensional și multicultural al criminalității;</li> <li>- să elucideze dimensiunile sociologice utilizate în procesul abordării criminalității;</li> </ul>	6

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- să demonstreze corelația dintre criminalitate și diverse variabile (de natură economică, psihologică, morală etc.);</li> <li>- să definească noțiunile de politică socială de prevenire a criminalității;</li> <li>- să definească noțiunea de politici penale de prevenire a criminalității;</li> <li>- să sesizeze caracterul controversat al conceptului de politică penală;</li> <li>- să identifice felurile de prevenire a criminalității;</li> <li>- să identifice particularitățile comportamentului infracțional în unitatea teritorial-administrativă în cadrul căreia funcționează masterandul;</li> <li>- să distingă trăsăturile specifice ale alternativelor detențiunii;</li> <li>- să determine factorii ce determină eficiența alternativelor detențiunii;</li> <li>- să propună măsuri de optimizare a cadrului juridic de reglementare a alternativelor detențiunii;</li> <li>- să estimeze rolul societății la implementarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității;</li> <li>- să definească conceptul de resocializare a infractorilor;</li> </ul> <p>să definească noțiunea de corupția în baza documentelor ONU, Consiliului European;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să elaboreze proiecte de investigație sociologică a diferitelor forme ale comportamentului infracțional;</li> <li>- să demonstreze modalitățile de valorificare a datelor studiilor sociologice empirice în activitatea organelor de drept (în funcție de locul de muncă al masterandului)</li> </ul>	
7	<p><b>Cursul: Narcomania, beția și alcoolismul – forme ale comportamentului deviant</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să identifice indicatorii narcotizării societății;</li> <li>- să determine nivelul narcomaniei în societatea moldovenească;</li> </ul>	6

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- să elucideze raportul dintre narcomanie și comportamentul infracțional;</li> <li>- să caracterizeze teoriile sociologice care explică beția.</li> <li>- să identifice tipurile și nivelurile consumului de alcool;</li> <li>- să identifice funcțiile sociale ale alcoolului și stupefiantelor;</li> <li>- să identifice dimensiunile sociale ale beției și alcoolismului;</li> <li>- să determine ponderea persoanelor alcoolice în țară și în mun. Bălți;</li> <li>- să explice raportul dintre beție, alcoolism și comportamentul infracțional;</li> <li>- să elucideze dimensiunea socială a narcomaniei;</li> <li>- să determine numărul narcomanilor în țară și în mun. Bălți;</li> <li>- să caracterizeze raportul dintre alcoolism, narcomanie și criminalitate;</li> <li>- să estimeze programele de diminuare a consumului de alcool și narcomaniei;</li> <li>- să promoveze în rândurile liceenilor din mun. Bălți o investigație sociologică (metodologie investigației - elaborată în comun - masteranzi-titularul unității de curs) cu scopul de a măsura gradul de conștientizare a acestei categorii sociale a pericolului narcomaniei</li> </ul>	
8	<p><b>Cursul: Sinuciderea ca formă a autoagresiunii</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să sesizeze caracterul social al suicidului;</li> <li>- să identifice natura socială a acestui comportament;</li> <li>- să sesizeze necesitatea cercetărilor interdisciplinare ale suicidului.</li> <li>- să caracterizeze tendințele mondiale și naționale ale acestui comportament;</li> <li>- să identifice componența socio-demografică a suicidarilor;</li> <li>- să identifice motivele suicidului: conflicte în cadrul familiei; divorțul; singurătatea.;</li> <li>- să determine locul suicidului în sistemul indicatorilor insecurității sociale;</li> </ul>	6

	- să culeagă informații cu privire la comportamentul suicidar din unitatea teritorial-administrativă în cadrul căreia funcționează masterandul.	
9	<p><b>Cursul: Controlul social asupra comportamentului deviant și mijlocele de realizare a acestuia</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să definească noțiunea de control social;</li> <li>- să identifice tipurile de control social;</li> <li>- să clasifice mecanismele controlului social;</li> <li>- să identifice stilurile de control social: penal, compensator, conciliator, terapeutic;</li> <li>- să sesizeze particularitățile evoluției controlului social în perioada de tranziție;</li> <li>- să compare teoriile existente cu privire la controlul social;</li> <li>- să propune modalități de eficientizare a controlului social.</li> <li>- să explice noțiune de eficiență a legislației din perspectiva operaționalizării criteriilor de evaluare a actelor normative;;</li> <li>- să sesizeze criteriile de abordare a acestui concept, în special, criterii care conduc la existența câtorva opinii pe marginea acestui concept;</li> <li>- să identifice factorii ce influențează, cel mai mult eficiența legislației;</li> <li>- să clasifice factorii respectivi în factori intrinseci și extrinseci dreptului;</li> <li>- să evalueze , utilizând metoda modelării, eficiența unor acte normative;</li> <li>- să caracterizeze situațiile tipice de distorsiune și disfuncție a dreptului;</li> <li>- să aplice cunoștințele ce țin de disfuncția dreptului la realitatea socio-juridică din țara noastră;</li> <li>- să identifice ipostasele /situațiile care pot exista între subsistemul dreptului și sistemul social global;</li> <li>- să determine, ipotetic, raportul dintre subsistemul juridic și sistemul societal din țara noastră;</li> <li>- să exemplifice teza cu privire la manifestarea dreptului în calitate de</li> </ul>	6

	<p>catalizator al proceselor sociale dezirabile;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- să exemplifice teza cu privire la manifestarea dreptului în calitate de factor frenator al proceselor sociale dezirabile;</li> <li>- să sesizeze particularitățile metodologiei cercetărilor empirice a eficienței legislației;</li> <li>- să identifice cele mai adecvate metode și tehnici de cercetare a eficienței legislației ;</li> <li>- să elucideze particularitățile experimentului legislativ și al altor metode și tehnici utilizate în procesul cercetărilor concrete;</li> <li>- să identifice metodele și tehnicile adecvate pentru studierea anumitor acte normative ce reglementează diverse domenii ale vieții sociale;</li> <li>- să sesizeze importanța metodologică a rezultatelor unor cercetări empirice ce țin de eficiența legislației.</li> </ul>	
--	---	--

**b. modalități de realizare și de evaluare a lucrului individual**

<b>Conținutul lucrului individual</b>	<b>Modalitatea de realizare</b>	<b>Modul de evaluare</b>
<p>Identificarea factorilor de risc corupțional în instituția în care studentul funcționează;</p> <p>Elaborarea planului instituțional de prevenire și combatere a corupției în instituția în care studentul funcționează;</p> <p>Analiza studiilor sociologice naționale și internaționali privind fenomenul corupției</p>	<p>Prezentare</p> <p>Studiu comparativ</p>	<p>Dezbateri publice</p> <p>Identificarea particularităților</p>



<p>Analiza tendințelor violenței (intra)familiale în unitatea teritorial-administrativă de origine a studentului;</p> <p>Analiza procesului de implementare a legislației antivioolență în familie în unitatea teritorial-administrativă în care masterandul funcționează;</p> <p>Identificarea și listarea factorilor ce generează violența în familie în unitatea teritorial-administrativă de origine a studentului;</p> <p>Analiza planurilor de operaționalizare a Strategiei de prevenire și combatere a violenței în familie din perspectivă teritorială</p>	<p>Studii comparative prezentare</p>	<p>Dezbateri publice</p>
<p>Identificarea tendințelor evoluției criminalității minorilor din perspectivă teritorială;</p> <p>Elucidarea procesului de reintegrare socială a minorilor delincvenți;</p> <p>Identificarea particularităților genezei comportamentului infracțional în rândul minorilor pe plan teritorial în funcție de multiple variabile</p> <p>Elaborarea strategiilor locale (municipal, raionale) de prevenire și combatere a criminalității în rândul minorilor</p>	<p>Studii comparative</p>	
<p>Elaborarea proiectului investigației sociologice/studiului de caz</p>	<p>Aplicarea metodologiei sociologiei devianței</p>	<p>Analiza conținutului proiectului/studiului de caz.</p>

## X. Tematica orientativă a proiectelor de cercetare

1. Cauze și condiții favorizante ale comportamentului delinvent în rândul minorilor
2. Criminalitatea în rândul minorilor în mun. Bălți
3. Resocializarea minorilor delinvenți
4. Rolul mass-media în geneza criminalității
5. Naveta adulților la muncii peste hotare și procesul de socializare al copiilor
6. Fenomenul violența împotriva femeilor în mun. Bălți
7. Violența împotriva copiilor în societatea moldovenească
8. Fenomenul narcomaniei în mun. Bălți
9. Beția și alcoolismul – condiție a comportamentului infracțional
10. Traficul de femei – o dimensiune sociologică
11. Traficul de copii – o dimensiune sociologică
12. Resocializarea infractorilor în cadrul penitenciarelor
13. Reintegrarea socială a foștilor infractori
14. Corupția în domeniul educației – o dimensiune sociologică
15. Corupția în organele de drept – o dimensiune sociologică
16. Abordarea sociologică a fenomenului corupției în domeniul medicinei
17. Abuzul sexual asupra copiilor în societatea moldovenească
18. Percepțiile populației despre securitatea personală
19. Atitudinea populației față de pedepsele penale
20. Gradul de satisfacție al populației privind activitatea desfășurată de poliție
21. Gradul de satisfacție al populației privind activitatea desfășurată de procuratură
22. Gradul de satisfacție al populației privind activitatea desfășurată de justiție
23. Rata victimizării populației urbane.
24. Rolul organizațiilor neguvernamentale în prevenirea narcomaniei;
25. Manifestări ale comportamentului deviant în relația „profesor-student” și modalitățile de diminuare a acestora;

### **XI. Evaluare:**

Evaluarea curentă are loc la seminarii prin note acumulate pentru răspunsurile verbale, lucrări de control, teste, prezentări de referate, comunicări. Însărcinările pentru lucrul individual presupun elaborarea unui proiect de cercetare sociologică și elaborarea pașaportului social al comunității de origine a studentului din perspectiva comportamentelor deviante din cadrul acestora.

Evaluarea finală se va desfășura sub forma unui **examen combinat**. Biletul de examinare va cuprinde un subiect teoretico-explicativ și un subiect aplicativ (proiectul investigației sociologice/studii de caz/pașaportul social al comunității (prin prisma comportamentului deviant). Nota de la examen constituie 40% din nota finală, iar 60 % revin notei medii semestriale, ce constituie media aritmetică a notei de la evaluarea periodică, notei evaluărilor curente și notei pentru lucrul individual.

## **XII. Chestionar pentru examenul la unitatea de curs Sociologia devianței**

1. Identificați specificitatea sociologiei în raport cu alte științe sociale;
2. Elucidați obiectul de studiu și problematica sociologiei devianței;
3. Caracterizați raportul dintre sociologia generală și sociologia devianței;
4. Elucidați raportul dintre sociologia devianței și criminologie;
5. Definiți conceptul de devianță. Identificați criteriile principale de clasificare a devianței
6. Clasificarea formelor de devianță și a indivizii devianți.
7. Demonstrați relativitatea criteriilor de evaluare și definire a devianței.
8. Caracterizați, succint, cele două două tendințe principale în sociologia devianței: a) de natură deterministă și b) de natură fenomenologică.
9. În ce situații cadrul normativ devine sursă a comportamentului deviant.
10. Caracterizați raportul dintre devianță și creativitate.
11. Explicați ce consecințe metodologice implică abordare comportamentului deviant din perspectiva uneia sau alteia din cele două două tendințe principale (deterministă și fenomenologică) ce se manifestă în cadrul sociologiei devianței.
12. Explicați semnificația formulei „ale cui reguli” (norme sociale) din perspectiva realității societății moldovenești.
13. Explicați esența teoriei anomiei sociale în varianta lui Robert K. Merton. În ce măsură enunțurile esențiale ale acestei teorii corespund realităților moldovenești?
14. Cum explică devianța adepții paradigmei funcționaliste (Talcott Parsons, Robert Merton, Albert Cohen) comportamentul deviant?
15. Caracterizați paradigma conflictului social în ceea ce privește devianța.
16. Cum interpretează comportamentul deviant reprezentanții paradigmei interacționismului simbolic (teoriile „etichetării”, E. Lemert.)
17. Cum explică devianța adepții interacționismului simbolic (Teoriile „etichetării”, H. Becker)

18. În ce constă esența teoriei „asocierii diferențiale” (Edwin H. Sutherland)
19. Teoria „transmisiei culturale”.
20. Caracterizați raportul dintre sărăcie și devianța.
21. De ce este imposibil să existe o singură teorie general valabilă în explicarea comportamentului deviant ?
22. Care sunt principalii factori ai violenței asupra copilului ?
23. Caracterizați formele și maștabul violenței asupra copilului în societatea moldovenească.
24. Cum poate fi diminuat fenomenul violenței asupra copilului în cadrul familiei (din perspectiva societății moldovenești) ?
25. Identificați cauzele și condițiile favorizante ale violenței asupra femeilor în societatea moldovenească.
26. Caracterizați principale forme ale violenței asupra femeilor (din perspectiva realității moldovenești).
27. Cum poate fi diminuat fenomenul violenței asupra femeii ?
28. Cum se implementează Legea nr. 45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie?
29. Identificați dimensiunile sociologice în abordarea fenomenului corupției.
28. Ce clasificări sociologice ale fenomenului corupției cunoașteți?
29. Ce tip de corupție există în societatea moldovenească: corupție socială sau corupție generală? Argumentați poziția.
30. Care este indicele percepției corupției în societatea moldovenească?
31. Identificați cauzele și condițiile favorizante ale corupției în societatea moldovenească
32. Caracterizați formele de manifestare și costurile corupției în învățământul universitar din Republica Moldova
33. Identificați manifestările corupției în sistemul organelor de drept.
34. Prezentați modelul de prevenire a corupției în instituția în cadrul căreia funcționați.
35. Caracterizați principiile Strategiei naționale anticorupție pentru perioada 2011-2015.
36. Caracterizați indicatorii criminalității în rândul minorilor în Republica Moldova
37. Identificați cauzele și condițiile favorizante ale delincvenței juvenile
38. Caracterizați raportul dintre familie și minorul delincvent.
39. Care sunt particularitățile personalității minorului infractor
40. Caracterizați procesul resocializării infractorului în penitenciare
41. Ce principii trebuie respectate în procesul reintegrării sociale a ex-deținuților?
42. În ce constă rolul comunității în integrarea socială a ex-deținuților?
44. Ce modele de prevenire și combatere a delincvenței juvenile cunoașteți?

45. Prezențați proiectul investigației sociologice/studiul de caz.

**În procesul pregătirii răspunsurilor, masteranzii AU VOIE SĂ UTILIZEZE (ÎN SALĂ, ÎN TIMPUL EVALUĂRII) studiile sociologice empirice**

**XIV. Bibliografie**

**a. obligatorie**

1. RĂDULESCU, M. Sorin. Sociologia devianței și a problemelor sociale. București: Editura Lumina Lex, 2010;
2. OGIEN, Albert. Sociologia devianței. Iași: Polirom, 2002;
3. ISAC, O. Sociologia devianței. Chișinău, 2004;
4. ГИЛИНСКИЙ, И. Я. Девиантология: социология преступности, наркотизма, проституции, самоубийств и других «отклонений». СПб, Изд-во «Юридический центр Пресс», 2004;
5. ГИЛИНСКИЙ, Я. И. Девиантология: социология преступности, наркотизма, проституции, самоубийств и других отклонений. – 4-е изд., перераб. и доп. – СПб: Изд-во «Алетейя», 2021;
6. ШЕРЕГИ Ф. Социология девиации: прикладные исследования. М: Центр социального прогнозирования, 2004.
7. NEAGU, Gh. The Phenomen of Drug Dependence of Drug in the Republic of Moldova//The COLLAGE, International Youth Magazine Winter 2000 number 11;
8. CRIMINOLOGIE generală: man./Octavian Pop, Gheorghe Neagu. Ch.: Angela Levinga, 2005 (Tipog. Elena V.I.);
9. NEAGU, Gh. Sociologia devianței. Suport de curs. Bălți, 2021.

**b. suplimentară**

1. RĂDULESCU, S., BANCIU, D. Sociologia crimei și criminalității. București, Editura „Șansa”, 1996;
2. BONCU, Ștefan. Devianța tolerată, Editura Universității „Al.I.Cuza”, Iași, 2000;
3. Rădulescu S. Sorin. Homo Sociologicus. Raționalitate și iraționalitate în acțiunea umană, București, Editura „Șansa”, 1994;
4. RĂDOI, Mihaela. Devianța social la tineri. Dependența de substanțe. Iași: Institutul European, 2015;
6. DURKHEIM, Emile. Regulile metodei sociologice, traducere din limba franceză, ediția a doua. București, Editura Științifică, 1974;
7. RĂDULESCU S., BANCIU, D. Introducere în sociologia delincvenței juvenile. București, Editura medicală, 1990;

8. MINOIS, Georges. Istoria sinuciderii: Societatea occidentală în fața morții voluntare. Traducere din franceză de Mircea Ionescu. București: Editura Humanitas, 2002;
9. STOEV, I., VASILIEV, T. Narcomania. – Chișinău, 2001;
10. DILION, Marcela. Asistența socială a persoanelor dependente de drog și alcool// Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova. Chișinău:”Cu drag” S.R.L., 2008, p.344-383;
11. Prițcan, Valentina. Justiția juvenilă. Asistența socială a copiilor în conflict cu legea // Asistența socială în perioada de tranziție: probleme și modalități de soluționare.- Chișinău: UNICEF, 2000, p.306 – 342;
12. CANȚER, N. Proiecții teoretice și praxiologice vizând profilul psihosocial al delincvenților minori // Asistența socială și justiția juvenilă: modalități de integrare și cooperare/Coordonator: M. Bulgaru.-Chișinău:CEP USM, 2005;
17. CRUDU, Cristina. Caracteristicile fenomenului violenței intrafamiliale în aspect social // Economie și sociologie, 2008; nr.1;
18. ДЕВИАНТНЫЕ процессы в обществе: Социологический аспект изучения /ред. А.Н. Шилова. – М.: Изд-во МГУ, 1995;
19. ТВОРЧЕСТВО как позитивная девиантность / ред. Я. Гилинский, Н. Исаев. — СПб: Алеф-Пресс, 2015).
20. ГИЛИНСКИЙ Я. Криминология постмодерна (неокриминология). — СПб: Алетейя, 2021.
- 21 ЗМАНОВСКАЯ, Е.В. Девиантное поведение личности и группы [Текст] : учебное пособие / Е. В. Змановская, В. Ю. Рыбников. - СПб. : Питер, 2012.

## **RESURSE ELECTRONICE**

1. Социологические исследования» / Архив журнала. – режим доступа: [http://www.isras.ru/index.php?page\\_id=2625&jn=socis&j=85](http://www.isras.ru/index.php?page_id=2625&jn=socis&j=85)
2. Социология: методология, методы, математическое моделирование / Архив журнала. – режим доступа: [http://www.isras.ru/index.php?page\\_id=2386&j=6](http://www.isras.ru/index.php?page_id=2386&j=6)
- 3.Социологический журнал / Архив журнала. – режим доступа: [http://www.isras.ru/index.php?page\\_id=2386&j=1](http://www.isras.ru/index.php?page_id=2386&j=1)
- 4.Социология: научно-теоретический журнал / Архив журнала. – режим доступа: <http://elib.bsu.by/handle/123456789/6247/browse?type=title>

